

การนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

The Implementation of Good Corporate Governance Policies in the Pak
Kret Municipality Pak Kret District, Nonthaburi Province

สุวรรณี กิรหัท¹, ชาญเดช เจริญวิริยะกุล² และ สุดาวรรณ สมใจ³

Suwannee Kirahat¹, Chandej Charoenwiryakul² and Sudawan Somjai³

^{1,2,3}หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1,2,3}Master of Arts Program in Development Administration, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

E-mail: suwanneeki@hotmail.com¹

Received: 2021-10-14; Revised: 2021-12-25; Accepted: 2021-12-26

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติกับปัจจัยส่วนบุคคล การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานงานจ้าง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติแบบ T-test และ F-Test ผลการวิจัย พบว่า 1) การนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมา ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ และ 2) ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ในเรื่อง สถานภาพ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การนำนโยบายไปปฏิบัติ, การบริหาร, เทศบาล

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of the implementation of good corporate governance policy in Pak Kret Municipality, Pak Kret District, Nonthaburi Province, and 2) to compare the implementation of good corporate governance policy with personal factors. This research is quantitative. The population used in the research were

government officials, municipality employees, permanent employees and employment workers. The samples were 310 persons. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation-the difference test by using T-test and F-test statistics. The results showed that 1) the implementation of good policy for public administration in Pak Kret Municipality, Pak Kret District, Nonthaburi Province as a whole was at a high level. All elements were at a high level in descending order when considering each aspect. For example, the principal value aspect followed by the moral principle, the responsibility principle, the principle of transparency, the rule of law, and the participation principle, respectively, and 2) the differences in status were statistically different at 0.05 level.

Keywords: Policy Implementation, Administration, Municipality

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 บัญญัติไว้ใน หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 281 มาตรา 283 มาตรา 287 มาตรา 289 มาตรา 290 ได้กำหนดแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ให้กระจายอำนาจการบริหารราชการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวมถึงการจัดระบบงานราชการ และงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดหน้าที่การให้บริการสาธารณะ ที่ถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง ๆ ที่ภารกิจนั้น ๆ เป็นนโยบายของรัฐบาลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการถ่ายโอนอำนาจและหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะและเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้สามารถจัดบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ รัฐมอบอำนาจหน้าที่บางอย่างในการให้บริการสาธารณะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง เป็นผู้ดำเนินงานอยู่ในท้องถิ่นให้ท้องถิ่นรับไปดำเนินการด้วยงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นเอง ซึ่งเทศบาล ถือว่าเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรุ่นแรกสุดในสมัยการปกครองในระบอบประชาธิปไตยคือ มีการตราเป็นพระราชบัญญัติเทศบาลเมือง พ.ศ. 2476 และมีการตั้งชุมชนเมือง 44 แห่งขึ้นเป็นเทศบาล ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2496 หลังจากนั้นก็ได้มีการตั้งเทศบาลเพิ่มขึ้น และมีการตราพระราชบัญญัติเทศบาลอีกครั้ง ใน พ.ศ. 2496 จากนั้นก็ได้มีการปรับปรุงแก้ไขไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน เทศบาลจึงเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นของภาครัฐที่จะต้องนำนโยบายการให้บริการสาธารณะที่ถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง ๆ ไปปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลที่จะต้องจัดทำภายในเขตเทศบาลของตน (สมชาย พงษ์พัฒนาศิลป์ และเผ่าพันธ์ ขอบน้ำตาล, 2552)

อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงที่พบ มีความไม่ชัดเจนและปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ และพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บางแห่งยังไม่มีความพร้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ในปัจจุบันการกระจายอำนาจให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดการเอาใจใส่แม้ว่าจะมีการออกกฎหมายหรือพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นยังถูกหมกมุ่นจากนักการเมืองท้องถิ่นขาดการบริหารจัดการและขาดการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง นโยบายการกระจายอำนาจมีบทบาทสำคัญและส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของประชาชน เนื่องจากประชาชนเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ทั้งทางบวกและทางลบซึ่งเทศบาลสามารถที่จะเลือกตัวแบบในการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อให้ประสบผลสำเร็จได้เพราะตัวแบบจะเป็นการแสวงหาวิธีการและแนวทางเพื่อปรับปรุงนโยบายแผนงานและการปฏิบัติให้ดีขึ้นโดยตัวแบบทางการจัดการ (Management Model) ตั้งอยู่บนแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีองค์การเน้นให้ความสนใจไปที่สมรรถนะขององค์การเพราะเชื่อว่าความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ขึ้นอยู่กับองค์กรที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ (ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ และกอบกุล ราชะนาคร, 2552)

สรุปได้ว่าเทศบาลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นหน่วยงานหนึ่งของรัฐบาล ที่ต้องนำนโยบายการกระจายอำนาจทางการจัดบริการสาธารณะไปปฏิบัติ ในเขตเทศบาลตำบล เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามที่รัฐบาลมุ่งหวังไว้ แต่การนำนโยบายการกระจายอำนาจทางการจัดบริการสาธารณะไปปฏิบัติ หรือแม้แต่การนำนโยบายอื่น ๆ ไปปฏิบัติของเทศบาลที่ผ่านมา ยังไม่เกิดผลสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติอย่างจริงจัง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติกับปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน โดยศึกษาหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 6 หลักการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เก็บข้อมูล อยู่ในช่วงเดือนมีนาคม – เดือนพฤษภาคม 2563

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2557) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นกระบวนการหลังจากที่กฎหมายผ่านสภาหรือนโยบายได้รับอนุมัติ เป็นกิจกรรมของการนำนโยบายที่อยู่ในรูปของกฎหมาย นโยบายระเบียบคำสั่งหรือรูปแบบอื่น ๆ ไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นกระบวนการที่อยู่ระหว่างการก่อรูปนโยบายและผลลัพธ์ อย่างไรก็ตาม การนำนโยบายไปปฏิบัติจริงนั้นอาจไม่ตรงกับที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของนโยบาย เพราะการปฏิบัติ

จริงขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่แน่นอนและควบคุมไม่ได้จำนวนมาก เช่น จำนวนหน่วยงาน ผลประโยชน์ของหน่วยงาน และผลประโยชน์ ส่วนตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทรัพยากร และความสนับสนุนของฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ยิ่งไปกว่านั้นนโยบายอาจล้มเหลวมาตั้งแต่ตอนคิดหรือก่อรูปนโยบายก็ได้ การที่นำนโยบายไปปฏิบัติมีความไม่แน่นอนนี้เองที่นักวิชาการหลายคนมองว่าเป็นการเมืองหรือมีการเมืองอยู่ในนั้น สืบเนื่องจากการเกิดความขัดแย้ง การแสวงหาความร่วมมือ การต่อรองและการต่อสู้เพื่อแย่งชิงทรัพยากรจากนโยบาย อนึ่ง การนำนโยบายไปปฏิบัตินี้อาจมองจากข้างบนลงล่าง หรืออาจมองจากพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติระดับล่างเป็นหลัก หรือมองทั้งสองแบบ

ศุภชัย ยาวะประภาษ (2552) ได้จำแนกวงจรนโยบายออกเป็น 3 ขั้นตอน ใหญ่ ๆ คือ

ขั้นแรก การกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) เป็นขั้นตอนของการระบุประเด็นปัญหาการพัฒนาทางเลือก และการเสนอทางเลือก

ขั้นที่สอง การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) เป็นการแปลความนโยบายการรวบรวมทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง การวางแผนงาน การจัดองค์การและการดำเนินงาน

ขั้นที่สาม การประเมินผล (Policy Evaluation) เป็นการตรวจสอบผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ หากไม่ได้ผลก็จะยกเลิก หรือหากมีข้อผิดพลาดหรือเกิดผลกระทบ (Impacts) ในด้านลบก็จะทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนโยบายเสียใหม่

ดังนั้น ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติในเบื้องต้นจึงขึ้นอยู่กับความชัดเจนของเป้าหมาย และการที่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการแปลงนโยบายมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของนโยบาย ตลอดจนให้ความร่วมมือกับฝ่ายการเมืองและมีความจริงใจที่จะนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติเพียงใด

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

สนอง วรอุไร (2556) ได้ให้ความหมาย ธรรมาภิบาล หมายถึง การเอาธรรมะมาคุมครองใจเพราะใจเป็นนาย กายเป็นบ่าวรับใช้จิตพฤติกรรม ทั้งหลาย (คิดพูดทำ) ล้วนสำเร็จด้วยจิตหรือใจ “ธรรมาภิบาล” ประกอบด้วยคำว่า “ธรรมะ” และ “อภิบาล” หมายถึง การปกครองด้วยคุณความดีเรานำธรรมะข้อใดมาปกครองคุมครองรักษาใจเพื่อให้ชีวิต มีแต่ความเจริญถาวรไม่ทำให้ชีวิตพบกับ ความวิบัติหรือตกต่ำ

สรุปได้ว่า การบริหารกิจการที่ดี หมายถึง แนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมรัฐภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จะช่วยพัฒนาสังคมทั้งระบบ ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ สามารถ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขมีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2552) ได้กล่าวถึง ตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่เรียกว่าแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 7 ด้าน เป็นตัวชี้วัดการบริหารจัดการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยตัวชี้วัดหลัก 7 ด้าน ได้แก่ (1) การบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชนให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (2) การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (3) การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ความคุ้มค่าในที่นี้ให้หมายความถึงประโยชน์ทางสังคมและประโยชน์ ซึ่งไม่อาจคำนวณเป็นตัวเงินได้ด้วย (4) การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน (5) การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการหรือหน่วยงาน (6) การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน และ (7) การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 (มาตรา 3/1) และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ผู้วิจัยได้นำแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 7 ด้าน มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้ 2 ด้าน คือ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน เนื่องจากเป็นด้านปฏิบัติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานงานจ้าง จำนวน 1,365 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานงานจ้าง จำนวน 310 คน โดยการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) วิธีในการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Yamane (1967) ที่ความคลาดเคลื่อน (e) 0.05

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) การวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดการแปลความหมายของความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981) ทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติแบบ T - test, F - Test

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง 310 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.4) มากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 29.7) รองลงมา 41 – 50 ปี อายุ 18 – 30 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 49.4) รองลงมา ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี สถานภาพโสด (ร้อยละ 42.6) รองลงมา สถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย/ร้าง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท (ร้อยละ 32.9) รองลงมา รายได้ 15,001 – 20,000 บาท รายได้ 21,001 – 25,000 บาท รายได้ 25,001 – 30,000 บาท รายได้สูงกว่า 30,000 บาท และรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ตามลำดับ

การนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตารางที่ 1 การนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยภาพรวม

โดยภาพรวม	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.87	0.56	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.90	0.56	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.88	0.58	มาก
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.74	0.49	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.89	0.53	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.97	0.69	มาก
รวม	3.87	0.37	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.69$) รองลงมา ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.56$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.53$) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.58$) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.56$) และด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.49$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติกับปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวม

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	0.874	3	0.291	1.096	0.10
	ภายในกลุ่ม	42.525	306	0.139		
	รวม	43.399	309			
การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.552	2	0.276	1.076	0.14
	ภายในกลุ่ม	42.847	307	0.140		
	รวม	43.399	309			
สถานภาพสมรส	ระหว่างกลุ่ม	0.817	2	0.408	2.944	0.05*
	ภายในกลุ่ม	42.582	307	0.139		
	รวม	43.399	309			
รายได้	ระหว่างกลุ่ม	1.264	5	0.253	1.824	0.10
	ภายในกลุ่ม	42.135	304	0.139		
	รวม	43.399	309			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า สถานภาพสมรส ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม อายุ การศึกษา รายได้ มีความคิดเห็นต่อการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ โดยมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย การปฏิบัติงานตามขอบเขตและอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การปฏิบัติงานโดยยึดหลักกฎหมายและความถูกต้องชอบธรรมเสมอ การปฏิบัติงานโดยตระหนักถึงจรรยาบรรณของข้าราชการเสมอ การปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยยึดหลักการทำงานที่ถูกต้องชอบธรรม การปฏิบัติงานรวดเร็ว บางครั้งท่านสามารถปฏิบัติงานตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ได้ ตามความเหมาะสมและตามสถานการณ์ และการให้คำปรึกษา และแนะนำประชาชนอย่างถูกต้องและเป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโยชิคา นิเมตโกคานันท์ (2555) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสำเร็จของการนำนโยบายการกระจายอำนาจทางการจัดบริการสาธารณะไปปฏิบัติ ในเขตเทศบาลตำบล อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการนำนโยบายการกระจายอำนาจทางการจัดบริการสาธารณะไปปฏิบัติในทุกคนอยู่ในระดับมากมีการนำนโยบายด้านโครงสร้างไปปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสถานที่ และน้อยที่สุดคือ ด้านงบประมาณ ตามลำดับ และผลสำเร็จในการนำนโยบายการกระจายอำนาจทางการจัดบริการสาธารณะไปปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นโยบายที่มีผลสำเร็จมากที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต รองลงมาคือ ด้านการจัดระเบียบสังคมและรักษาความเรียบร้อย และน้อยที่สุดคือ ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว ตามลำดับ 2) สมรรถนะองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการนำนโยบายการกระจายอำนาจทางการจัดบริการสาธารณะไปปฏิบัติ ในเขตเทศบาลตำบล อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ และ ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและเครื่องใช้ ในภาพรวมมีด้านบุคลากร ด้านสถานที่ และด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและเครื่องใช้ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับสูง และมีคนโครงสร้างและด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย การชอบทำงานแบบมีส่วนร่วม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ไม่เคยประพฤติตนในทางเสื่อมเสียต่อตนเองและสำนักงาน การเป็นผู้ที่มีวาจา กริยาท่าทางที่สุภาพ และการวางตัวที่เหมาะสม การมีความขยันหมั่นเพียร อดทน ต่อภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ การเป็นผู้มีความเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม จำเป็นต้องปฏิบัติงานตามแผนงานหรือนโยบายของผู้บริหารที่เป็นไปตามกฎหมายและตามระเบียบที่ถูกต้อง และการเป็นผู้มีจิตสำนึกในภาระหน้าที่ความ

รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสมัย คูศรีพิทักษ์ (2553) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารเทศบาลและพนักงานเทศบาลสายปฏิบัติต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นของผู้บริหารเทศบาลและพนักงานเทศบาลสามารถปฏิบัติ ต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเทศบาลและพนักงานเทศบาล โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเทศบาลและพนักงานเทศบาล ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักความคุ้มค่าและด้านการเงินและการคลัง มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) การเปรียบเทียบความคิดเห็นการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเทศบาลและพนักงานเทศบาล ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันโดยรวมไม่แตกต่างกัน 6) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของเทศบาล โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 7) แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ควรนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงาน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านหลักความคุ้มค่า และประสิทธิผลการปฏิบัติงานที่ควรนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงาน คือ ด้านการบริหารจัดการ และด้านการบริหารงานการเงินและการคลัง

3. ด้านหลักความโปร่งใสอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย การจัดทำประกาศผลการปฏิบัติงานหรือผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การได้จัดทำระบบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเป็นธรรมสามารถตรวจสอบได้ การจัดทำรายงานผู้บริหารทุกครั้งที่เกี่ยวข้องปัญหาอุปสรรคในการทำงาน การเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และการมีผังการปฏิบัติงานตามระเบียบที่ถูกต้องชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวิมล ภักดีปัญญา (2553) ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวม และจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และประเภทของบุคลากร ส่วนใหญ่เห็นว่าการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความคุ้มค่า และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านหลักความโปร่งใส 2) บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร และระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน เห็นว่าการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำนักงานจัดขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การขอทำงานเป็นทีมมากกว่าการทำงานคนเดียว การมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบาย ระเบียบข้อบังคับ ของสำนักงานเสมอ การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเสมอ

และการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานด้วยความจริงใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจตุพร พิริยวิรุตม์ (2555) ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติของเทศบาล ตำบล ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการนำนโยบายการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านนิติธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม และด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก 2) สมรรถนะขององค์กร ประกอบด้วย ปัจจัยโครงสร้าง ปัจจัยบุคลากร ปัจจัยงบประมาณ ปัจจัยสถานที่ และปัจจัยวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและเครื่องใช้ มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จ ในการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาพรวมไปปฏิบัติ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือและเครื่องใช้ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทาง เดียวกันในระดับสูง และด้านโครงสร้างและด้านสถานที่ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ด้านหลักความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กรต่อการรักษา ความลับของ หน่วยงานราชการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด ถูกต้อง รวดเร็ว การรักษาทรัพย์สินของทางราชการเพียงใด การเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร อุทิศตนในการปฏิบัติงาน อย่างเต็มกำลังความสามารถ และการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยความถูกต้องเป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร วัชรภูษิต (2553) ผลการวิจัยพบว่า 1) ศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความ คุ้มค่า และหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ หลักความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการ ปฏิบัติงานยังไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล 2) พัฒนาและปฏิบัติการกระบวนการจัดการความรู้ (KM) ผลการ ปฏิบัติการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยนำมาทดลองใช้กับกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 50 คน ดำเนินการประชุม เชิงปฏิบัติการ ด้วยเทคนิคการจัดการความรู้ ผลการวิจัยการจัดการความรู้ กำหนดเป็นแก่นความรู้ ดังนี้ ด้านความโปร่งใส การวางแผน ความรับผิดชอบต่อ คุ้มค่า ประสิทธิภาพ การแก้ปัญหา และความ ร่วมมือ/ประสานงาน การประเมินตนเองจะมีการประเมินตนเองอยู่ที่ระดับ 1, 2 และ 3 ซึ่งเป็นระดับน้อย ที่สุดถึงระดับปานกลาง เป็นเกณฑ์ที่ต้องมีการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลัก ธรรมาภิบาลให้มีการดำเนินงานตามเป้าหมายที่วางไว้ในอนาคตที่ระดับ 4 และ 5 จึงกำหนดเป้าหมายและ แนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน คือในการปฏิบัติงานต้องมีการประชุมวางแผนในการดำเนินงาน นัดแนะทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่ออย่างเสมอภาคกัน มีการ ประสานงานให้การปฏิบัติงานมีความเชื่อมโยง สละเวลา และมีความพร้อมใช้วัสดุ-อุปกรณ์สำนักงานให้เกิด ประโยชน์สูงสุดและประหยัดที่สุด และใช้เวลาในการทำงานอย่างคุ้มค่า

6. ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย การจัดทำแผน กำหนดเป้าหมาย และมาตรฐานการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานในสำนักงาน การใช้วัสดุ สำนักงานโดยคำนึงถึงการประหยัดคุ้มค่า การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติ

ตามนโยบายหรือมาตรการประหยัด ประหยัดพลังงานเพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนิรุทธ์ แดงหยง (2554) ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้านพบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร พบว่าการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านหลักคุณธรรม การปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมา คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ การปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านหลักความโปร่งใส รองลงมา คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม 2) การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มี เพศ และกลุ่มงาน แตกต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะ มหาวิทยาลัยควรมีการปรับปรุงระเบียบเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารงาน ระเบียบที่บังคับใช้ควรมีความชัดเจนมากกว่านี้ มหาวิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบ และการประเมินผลงานอย่างทั่วถึง การปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างควรมีความโปร่งใสมากกว่านี้ การรับบุคลากรเข้าทำงานควรมีความโปร่งใสมากกว่านี้ ควรมีการประชุมพนักงานเจ้าหน้าที่อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ควรสนับสนุนให้บุคลากรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ให้มากกว่านี้ ควรจัดส่วนงานให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริง ควรสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และควรมีการใช้จ่ายงบประมาณให้ประหยัดและคุ้มค่า

7. ผลการทดสอบสมมติฐาน การนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ศึกษาย่ส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน การเปรียบเทียบระหว่าง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน กับการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรี อุษะเอก (2558) ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$; S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.62$; S.D. = 0.41) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.59$; S.D. = 0.36) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.57$; S.D. = 0.38) และด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.56$; S.D. = 0.39) และระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.37$; S.D. = 0.28) และด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.32$; S.D. = 0.30) 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด และตำแหน่งงาน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัดต่างกัน และตำแหน่งงานต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. หลักนิติธรรม การปฏิบัติงานตามขอบเขตและอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน โดยยึดหลักการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณของข้าราชการอย่างเคร่งครัด เช่น การให้บริการตามลำดับก่อนหลัง การให้บริการด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ แต่ควรให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้สูงอายุและผู้พิการ
2. หลักคุณธรรม จัดอบรมสัมมนาเพิ่มพูนความรู้ และเพื่อสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาแผนงาน ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรเกิดความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานของหน่วยงาน
3. หลักความโปร่งใส จัดทำประกาศผลการปฏิบัติงานหรือผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ จัดทำระบบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้ จัดทำรายงานผู้บริหารทุกครั้งที่ประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงาน เช่น จัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการดำเนินการ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นจริง และสามารถตรวจสอบได้
4. หลักความมีส่วนร่วม จัดทำโครงการหรือกิจกรรม เพื่อสร้างความสามัคคีในหน่วยงาน เช่น กิจกรรมปลูกป่าเพื่อเทิดพระเกียรติฯ การแข่งขันกีฬาประจำปี การจัดประชุมประจำเดือน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต การจัดทำกิจกรรม 5ส
5. หลักความรับผิดชอบ ปลูกจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ไม่นำทรัพย์สินของทางราชการมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น ยานพาหนะ วัสดุสำนักงาน
6. หลักความคุ้มค่า ต้องจัดทำแผน กำหนดเป้าหมาย และมาตรฐานการทำงาน การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน โดยการปรับปรุงและพัฒนาอุปกรณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยีให้ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานได้อย่างเหมาะสม และการใช้วัสดุสำนักงาน ต้องคำนึงถึงความประหยัดและคุ้มค่า

เอกสารอ้างอิง

- จตุพร พิริยวิรุตม์. (2555). *การนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ และกอบกุล ราชะนาคร. (2552). *การขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการจัดการสาธารณะที่ดี*. กรุงเทพฯ: ทีคิวพี.
- พิสมัย คูศรีพิทักษ์. (2553). *การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสกลนคร* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มยุรี อุยะเอก. (2558). *การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โยษิตา นิमितโกคานันท์. (2555). *การนำนโยบายการกระจายอำนาจทางการจัดการบริการสาธารณะไปปฏิบัติในเขตเทศบาลตำบล อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. (2542). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง. หน้า 24-31.

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2557). *นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

วรเดช จันทรศร. (2551). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2552). *การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ : การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวชี้วัด*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โพเพช.

ศิริรัตน์ ชุมหคาลัย. (2549). การบริหารจัดการสมรรถนะในองค์กร. *วารสารดำรงราชานุภาพ*, 6 (20), 20-50.

ศิริวิมล ภักดีปัญญา. (2553). *การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอปรือ จังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศุภชัย ยาวะประภาช. (2552). *นโยบายสาธารณะ* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สนอง วรอุไร. (2556). *จริยธรรมสำหรับผู้บริหารและธรรมาภิบาล*. สมุทรปราการ: ชุมทองอุตสาหกรรมและการพิมพ์.

สมชาย พงษ์พัฒนาศิลป์ และเผ่าพันธุ์ ขอบน้ำตาล. (2552). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550*. กรุงเทพฯ: เจริญรัฐการพิมพ์.

สมพร วัชรภูษิต. (2553). *พัฒนากระบวนการจัดการความรู้การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อนิรุทธ์ แดงหยง. (2554). *การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Best, J. W. (1981). *Research in education* (3rded.). Englewood cliffs, New Jersey: Prentice Hall.

Yamane, T. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. 2nd Edition. New York: Harper and Row.